

Διδάσκοντας Ελύτη με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Ζαχαρένια Λιονουδάκη
rlionou@gmail.com
Δασκάλα

Περίληψη

Στην εισήγηση αυτή περιγράφεται ένα διδακτικό σενάριο που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στην Δ' τάξη το Δημοτικό Σχολείου. Το σενάριο αφορά τη διδακτική προσέγγιση ενός ποιήματος του Οδ. Ελύτη, το οποίο περιλαμβάνεται στα διδασκόμενα κείμενα του σχολικού βιβλίου. Μέσα από μία διακλαδική και διεπιστημονική προσέγγιση (γλωσσική, αισθητική, τεχνολογική) τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες, αυτενεργούν, κατανοούν το ποίημα, συλλέγουν πληροφορίες για το ποιητή και το έργο του και δημιουργούν δικά τους έργα. Κάνουν χρήση λογισμικών και προγραμμάτων (word, youtube, padlet, tagxedo) σε όλες τις φάσεις του σεναρίου. Τα έργα των παιδιών παρουσιάζονται στην εισήγηση.

Λέξεις κλειδιά: διδακτικό σενάριο, χρήση ΤΠΕ, Ελύτης, ποίηση

Εισαγωγή

Η διδασκαλία της λογοτεχνίας στο δημοτικό σχολείο μέσα από το μάθημα της Γλώσσας αποτελεί ένα από τα βασικά αντικείμενα του σχολικού αναλυτικού προγράμματος που συντελούν στη γλωσσική, γνωστική και αισθητική ανάπτυξη του παιδιού (Δ.Ε.Π.Π.Σ., 2002). Τα λογοτεχνικά κείμενα μεταδίδουν ιστορικά, κοινωνικά πολιτισμικά στοιχεία, μηνύματα και συναισθήματα δημιουργούν βιώματα και προβληματισμούς στα παιδιά (Tadie, 2011), εφόσον διδάσκονται με τρόπο που ενεργοποιεί τους μαθητές, κινητοποιεί τις γνωστικές και συναισθηματικές τους δυνάμεις και τους παρωθεί στην ανακάλυψη, τη δημιουργία και την έκφραση. Η προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων διεπιστημονικά και διαθεματικά (Ματσαγούρας, 2003) ή και διακλαδικά μέσα από άλλους κλάδους σπουδών του σχολικού αναλυτικού προγράμματος (Σφυρόερα, 2002) προσδίδει νέες οπτικές ενασχόλησης με τα λογοτεχνικά κείμενα και προσφέρει στα παιδιά ευκαιρίες καινοτόμων δράσεων. Η εμπλοκή της χρήσης των ΤΠΕ στην επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων ανανεώνει τη θέση τους ως μαθησιακό αντικείμενο, εκσυγχρονίζει την προσέγγισή τους, κινητοποιεί το ενδιαφέρον των παιδιών τόσο για τη λογοτεχνία όσο και για τις ΤΠΕ, αναδεικνύει τις δυνατότητες εφαρμογών των ΤΠΕ, αξιοποιεί γνώσεις των παιδιών, συνδέει διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα εκσυγχρονίζει τη διδασκαλία (Ράπτης & Ράπτη, 2004).

Θεωρητική θεμελίωση του σεναρίου

Κατά το σχολικό έτος 2013-2014 σχεδιάσαμε και εφαρμόσαμε ένα διδακτικό σενάριο για την Δ' τάξη Δημοτικού Σχολείου στο μάθημα της Γλώσσας, χρησιμοποιώντας σε έντονο βαθμό, σε σχέση με άλλα μαθήματα τις ΤΠΕ. Αφορμή αποτέλεσε το ποίημα «Κορίτσι» του Ο. Ελύτη. Με αφετηρία το κείμενο αυτό σχεδιάστηκαν μία σειρά από δραστηριότητες γλωσσικές, αισθητικές και τεχνολογικές με σκοπό όχι μόνο την κατανόηση και επεξεργασία του ποιήματος, αλλά την κατά το δυνατόν ευρύτερη γνωριμία των παιδιών με τη ζωή και το έργο (ποιητικό και εικαστικό) του ποιητή, όπως και τη δυνατότητα των παιδιών να

δημιουργήσουν δικά τους ποιητικά και εικαστικά έργα, λαμβάνοντας ερεθίσματα από τα προηγούμενα και αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ.

Ως μοντέλο διδασκαλίας αυτού του σεναρίου επιλέγεται η συνεργατική, καθοδηγούμενη διερευνητική μάθηση (Χρυσσαφίδης, 2005; Χατζηδήμου, 2011). Οι μαθητές οικοδομούν συνεργατικά τη νέα γνώση. Μέσω των ομάδων εργασίας αυτενεργούν, προτείνουν νέες ιδέες και δράσεις, αναλαμβάνουν ρόλους, επιμερίζουν την εργασία, εργάζονται μέσα σε συνθήκες ανάδρασης αφού η σκέψη κάθε μαθητή ανατροφοδοτεί τη σκέψη των υπόλοιπων μαθητών της ομάδας. Ο δάσκαλος σε όλη τη μαθησιακή διαδικασία κατέχει ρόλο εμπνευστή, καθοδηγητή, αρωγού. Συμβουλεύει και παρεμβαίνει για να λύσει απορίες, να προωθήσει τη συζήτηση και να βοηθήσει την όλη προσπάθεια των μαθητών. Αυτό το μοντέλο διδασκαλίας βασίζεται στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες για τη μάθηση (Vygotsky) και στις γνωστικές θεωρίες μάθησης (Bruner) (Bransford et al. 2005). Οι κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες προσδίδουν έναν σημαντικό ρόλο στην κοινωνική αλληλεπίδραση, στη συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Οι γνωστικές θεωρίες μάθησης διατυπώνουν την άποψη ότι η μάθηση συντελείται μέσα από ανακαλυπτικές διαδικασίες.

Το διδακτικό σενάριο

Τίτλος σεναρίου: «Γεια σου, κύριε Μενεξέ»

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Το διδακτικό σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Δ' τάξης του δημοτικού σχολείου. Έχει επεκτάσεις στα μαθήματα της Πληροφορικής και της Αισθητικής Αγωγής. Είναι συμβατό με το Δ.Ε.Π.Π.Σ και τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, αφού ο κεντρικός άξονας του σεναρίου αποτελεί θέμα ενότητας στο βιβλίο της Γλώσσας της Δ' τάξης (ενότητα «Ιστορίες παιδιών», ποίημα «Κορίτσι», τεύχος 2ο, σελ.8).

Γνώσεις και πρότερες ιδέες ή αντιλήψεις των μαθητών

Οι μαθητές έχουν κάποιες γνώσεις για την ποίηση του Ελύτη, αφού και σε προηγούμενες τάξεις έχουν ασχοληθεί με ποιήματά του. Για παράδειγμα, στην Α' τάξη είχαν διδαχθεί το ποίημα «Τα τζιτζικία» και στην Γ' τάξη το ποίημα «Ο Γλάρος». Όσον αφορά τις γνώσεις τους ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε., έχουν αναπτύξει τις βασικές δεξιότητες χρήσης του Η/Υ (βασικές λειτουργίες του διαδικτύου, κειμενογράφος) (ΔΕΠΠΣ, 2002) και έχουν μία πρώτη γνωριμία με τα λογισμικά *radlet*, *tagxedo*, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της Πληροφορικής.

Σκοπός και στόχοι

Βασικός σκοπός του διδακτικού σεναρίου είναι η γνωριμία με την ποίηση του Ελύτη, η αισθητική απόλαυση του ποιήματος «Κορίτσι» από τους μαθητές, αλλά και η δημιουργία ενθαρρυντικής διάθεσης ώστε να αναζητούν και μόνοι τους ανάλογες αναγνωστικές, λογοτεχνικές εμπειρίες τόσο από έντυπα μέσα όσο και μέσω των Τ.Π.Ε.

Διδακτικοί στόχοι

Οι διδακτικοί στόχοι του σεναρίου είναι συμβατοί με τους αντίστοιχους του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

- Ως προς το γνωστικό αντικείμενο
- Ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε.
- Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Αναλυτικά:

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εξοικειωθούν με το λογοτεχνικό ρεύμα της σύγχρονης ποίησης, γνωρίζοντας την ποίηση του Ελύτη μέσα από το συγκεκριμένο ποίημα.
- Να αναζητήσουν και να μάθουν ορισμένα βασικά στοιχεία για τη ζωή και το έργο του ποιητή.
- Να αναγνωρίσουν τους ιδιαίτερους λεκτικούς τρόπους του ποιητή, οι οποίοι συνιστούν το ποιητικό του ύφος (εικονοπλασία, προσωποποιήσεις, μεταφορές, υπερβολές) αλλά και την τεχνική του ποιήματος (ομοιοκαταληξία κ.τ.λ.).
- Να αναπτύξουν τη φαντασία τους, τη δημιουργικότητα τους, με τη δημιουργία δικών τους ποιημάτων αλλά και με τις ζωγραφικές τους αποδόσεις του υπό διδασκαλία ποιήματος.
- Να απολαύσουν αισθητικά το ποίημα.

Ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε.

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εξοικειωθούν με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και να ασκηθούν στην αναζήτηση πληροφοριών.
- Να εξασκηθούν στον επεξεργαστή κειμένου (word).
- Να χρησιμοποιήσουν τις διαδικτυακές εφαρμογές tagxedo και padlet.

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να ασκηθούν στην ανακαλυπτική, καθοδηγούμενη διερευνητική μάθηση με την αναζήτηση σε διαδικτυακές πηγές και την κριτική αξιοποίηση αυτών.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες επικοινωνίας (ομιλία, ακρόαση, επιχειρηματολογία, διάλογος).
- Να κατανοήσουν, να βιώσουν τις έννοιες της συνεργασίας και της αλληλοβοήθειας, αφού στις δραστηριότητες τους σημαντικό ρόλο κατέχουν οι ομαδικές εργασίες.
- Να νιώσουν τη χαρά της δημιουργίας.

Κατηγορία λογισμικού- συνδυασμός κατηγορίας λογισμικών

Για την υλοποίηση του σεναρίου χρησιμοποιήσαμε τα παρακάτω λογισμικά:

- Λογισμικό γενικής χρήσης (word)
- Διαδίκτυο
- Ψηφιακές εφαρμογές διαδικτύου(padlet)
- YouTube
- Διαδικτυακή εφαρμογή tagxedo

Το λογισμικό γενικής χρήσης word χρησιμοποιείται ευρέως στη διδασκαλία, δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να συνθέτουν κείμενα, να προσθέτουν εικόνες εμπλουτίζοντας έτσι τον τρόπο της γραπτής τους έκφρασης (Wikipedia, 2013a). Σε αυτό το σενάριο οι μαθητές χρησιμοποιούν το λογισμικό word για να συνθέσουν τη βιογραφία του Ελύτη.

Το διαδίκτυο έχει μεγάλη χρήση στη διδασκαλία, χρησιμοποιείται για αναζήτηση, άντληση πληροφοριών, για παρακολούθηση βίντεο κ.λπ. Στο συγκεκριμένο σενάριο το διαδίκτυο χρησιμοποιείται για αναζήτηση πληροφοριών σχετικών με τη ζωή και το έργο του Ελύτη, για επίδειξη φωτογραφιών του (Wikipedia, 2013b).

Το YouTube είναι ένας διαδικτυακός τόπος ανάρτησης ψηφιακού περιεχομένου (ήχος, βίντεο κ.λπ.), ο οποίος έχει αλληλεπιδραστικό χαρακτήρα (Wikipedia, 2013c). Σε αυτό το σενάριο με τη χρήση του youtube επιτυγχάνεται η μουσική ακρόαση μελοποιημένων

ποιημάτων του Ελύτη και η παρακολούθηση μιας συνέντευξης του ποιητή, όπου εξηγεί πώς αποφάσισε το λογοτεχνικό του ψευδώνυμο «Ελύτης».

Η διαδικτυακή εφαρμογή tagxedo προσφέρει τη σχηματοποιημένη παρουσίαση λέξεων και κειμένου. Είναι ένα ανοιχτό λογισμικό (Wikihow, 2013). Οι μαθητές με τη δραστηριότητά τους, δηλαδή τη δημιουργία δικού τους ποιήματος, σχηματοποιούν το αποτέλεσμα τους. Αυτή η παρουσίαση του ποιήματος δίνει ένα πολύ ενδιαφέρον και πρωτότυπο αισθητικό αποτέλεσμα, προσφέροντας ευκαιρίες στους μαθητές για έκφραση και ανάπτυξη της δημιουργικότητάς τους.

Η διαδικτυακή εφαρμογή (padlet) είναι ένα λογισμικό ανοιχτού τύπου. Δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να δημιουργήσουν έναν ψηφιακό τοίχο παρουσιάζοντας τις εργασίες τους (Technology Resource Teachers, 2013) (εικαστική προσέγγιση του ποιήματος «Το κορίτσι» από τους μαθητές). Επίσης σε αυτό το σενάριο μέσω αυτής της διαδικτυακής εφαρμογής παρουσιάζονται στους μαθητές τα μελοποιημένα ποιήματα του Ελύτη και το βίντεο.

Η χρήση των προαναφερθέντων λογισμικών δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να βιώσουν με τρόπο ευχάριστο και ελκυστικό την ποίηση του Ελύτη. Η προστιθέμενη αξία τους είναι πολύ σημαντική.

Διάρκεια σεναρίου

Για την υλοποίηση του σεναρίου χρειάστηκαν 7 διδακτικές ώρες.

Οργάνωση τάξης και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Το σενάριο πραγματοποιείται στην αίθουσα διδασκαλίας και στο εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου. Οι 14 μαθητές του τμήματος είναι χωρισμένοι σε 2 ομάδες των 4 ατόμων και σε άλλες 2 ομάδες των 3 ατόμων. Στο εργαστήριο Πληροφορικής εργάζονται ανά δύο παιδιά σε έναν υπολογιστή. Η επιλογή των ομάδων δεν είναι τυχαία, έχει προβλεφθεί ώστε σε κάθε ομάδα να υπάρχει ένας μαθητής που έχει καλή γνώση στο χειρισμό του Η/Υ. Επομένως, απαραίτητα στοιχεία υλικοτεχνικής υποδομής είναι το εργαστήριο Πληροφορικής (7 υπολογιστές) και στην αίθουσα διδασκαλίας η ύπαρξη ενός φορητού Η/Υ, η σύνδεσή του με το διαδίκτυο, η ύπαρξη τηλεόρασης (σύνδεση Η/Υ με τηλεόραση για προβολή αρχείων), ένα cd-player, ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, ένας εκτυπωτής, κόλλα, χαρτιά, μαρκαδόροι.

Περιγραφή και αιτιολόγηση του σεναρίου

1η δραστηριότητα (2 διδακτικές ώρες) Ημερομηνία υλοποίησης δραστηριότητας: 11 Νοεμβρίου 2013

Σ' αυτή τη διδακτική ώρα διδακτικός γνωστικός στόχος είναι η γνωριμία των παιδιών με τον ποιητή Ελύτη. Για την επίτευξη επομένως αυτού του στόχου, τα παιδιά ως δραστηριότητα έχουν να συνθέσουν τη βιογραφία του ποιητή μέσω της χρήσης του διαδικτύου. Τα παιδιά εργάζονται στο εργαστήριο πληροφορικής. Επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου <http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=461&t=169>

(ακολουθώντας τις οδηγίες του φύλλου εργασίας 1) ,αναζητούν πληροφορίες για τη ζωή, το έργο του Οδυσέα Ελύτη και κρατούν σημειώσεις σε αρχείο του επεξεργαστή κειμένου (word). Σε αυτό το σημείο εργάζονται εταιρικά. Οι εργασίες των παιδιών παρουσιάζονται στην τάξη. Επιπρόσθετα, η γνωριμία των παιδιών με τον Ελύτη συνεχίζεται στη σχολική αίθουσα με την προβολή βίντεο και φωτογραφιών, για τον Ελύτη μέσω ψηφιακών εφαρμογών διαδικτύου (padlet) <http://padlet.com/wall/10hsazbyd5>.

2η δραστηριότητα (1 διδακτική ώρα) Ημερομηνία υλοποίησης δραστηριότητας: 12 Νοεμβρίου 2013

Διδακτική αξιοποίηση του ποιήματος

Η αφορμή για την προσέγγιση του ποιήματος δίδεται από τον τίτλο του. Τίθεται το ερώτημα: «Με τι πιστεύετε να έχει σχέση το περιεχόμενο του ποιήματος, ακούγοντας τον τίτλο του;». Οι μαθητές ανακινούν τις ιδέες τους (καταιγισμός ιδεών). Ακολουθεί μεγάλωφονη ανάγνωση του ποιήματος από τον εκπαιδευτικό και οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναφέρουν τις εντυπώσεις αλλά και τα συναισθήματα που τους προκάλεσε η πρώτη επαφή με το ποίημα.

Στη συνέχεια, ακολουθεί η νοηματική και εκφραστική επεξεργασία του ποιήματος μέσω των παρακάτω ερωτημάτων:

- Πού έπαιζε το κορίτσι;
- Ποιους ήχους άκουγε;
- Ποια δέντρα την περιτριγύριζαν;
- Ποια η διάθεση του κοριτσιού ενώ παίζει με τη φύση;
- Ποια έντομα τη συντρόφευαν στο παιχνίδι της;
- Το κορίτσι του ποιήματος βλέπει τον κόσμο όπως οι μεγάλοι;

Στην εκφραστική επεξεργασία τα παιδιά εργάζονται στις ομάδες τους και καταγράφουν τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί ο ποιητής (προσωποποίηση : κύριος μενεξές, υπερβολή: μέλισσα θεόρατη, πεταλούδα που δαγκώνει κ.τ.λ.). Εντοπίζονται λοιπόν τα υπερρεαλιστικά στοιχεία του ποιήματος (ανακάτεμα πραγματικού με φανταστικού κ.τ.λ.). Για την τεχνική του ποιήματος υποβάλλονται ερωτήματα όσον αφορά τον αριθμό των στροφών, την ύπαρξη ή όχι ομοιοκαταληξίας. Τα παιδιά υπογραμμίζουν τις ομοιοκαταληξίες και αντικαθιστούν προφορικά τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν με δικές τους (παιχνίδι ομοιοκαταληξίας ανά ομάδα μαθητών). Στο τέλος ακολουθεί η μουσική απόδοση του αποσπάσματος που είναι αναρτημένη στον ψηφιακό τοίχο (padlet) τον οποίο έχουμε ετοιμάσει. <http://www.youtube.com/watch?v=I0agoUtUqXU>

Οι μαθητές εκφράζουν τα συναισθήματα που τους δημιούργησε το ποίημα.

3η δραστηριότητα (2 διδακτικές ώρες) Ημερομηνία υλοποίησης δραστηριότητας: 13 Νοεμβρίου 2013

Εικαστική προσέγγιση του ποιήματος

Οι μαθητές σ' αυτή τη δημιουργική δραστηριότητα προσπαθούν να αποδώσουν με ζωγραφιές τις εικόνες που τους άρεσαν από το ποίημα. Εργάζονται ατομικά και στο τέλος συνθέτουν τις εργασίες τους κάνοντας ένα ομαδικό κολλάζ ανά ομάδα. Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας ακούνε και άλλα μελοποιημένα ποιήματα του Ελύτη και βλέπουν διάφορα έργα τέχνης που αναδεικνύουν τη θεματολογία της ποίησης του Ελύτη. <https://www.google.com/#q=%CE%B5%CE%BB%CF%85%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%BA%CE%B1%CE%B9+%CE%B6%CF%89%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CE%B7>

Οι μαθητές φωτογραφίζουν τις ζωγραφιές τους, οι οποίες αναρτώνται σε ένα ψηφιακό τοίχο <http://padlet.com/wall/623ahxvqvi/wish/16596801>.

4η δραστηριότητα (2 διδακτικές ώρες) Ημερομηνία υλοποίησης δραστηριότητας: 14 Νοεμβρίου 2013

Δημιουργία ποιημάτων από τους μαθητές

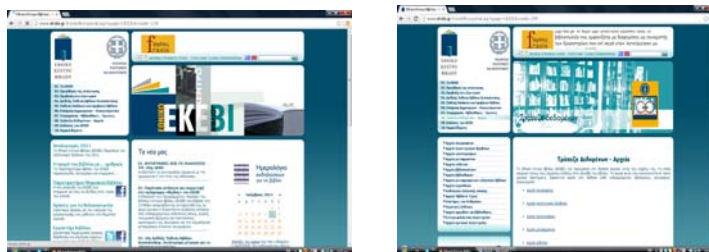
Σε αυτήν τη δραστηριότητα τα παιδιά συνεργάζονται ανά ομάδα και φτιάχνουν ένα δικό τους ποίημα. Για τη σύνθεση του δικού τους ποιήματος τους αναφέρουμε ότι μπορούν αν θέλουν, να χρησιμοποιήσουν λέξεις, στίχους από το ποίημα «Το Κορίτσι». Στη συνέχεια, και αφού έχουν διδαχθεί σε ξεχωριστή ώρα τη διαδικτυακή εφαρμογή tagxedo την

εφαρμόζουν και σχηματοποιούν με αυτό τον τρόπο τα ποιήματά τους (Φύλλο εργασίας 2). Για αυτή την δραστηριότητα οι μαθητές δουλεύουν στη σχολική αίθουσα και στην αίθουσα υπολογιστών.

Φύλλο εργασίας 1

Συνδεθείτε με το διαδίκτυο.

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του www.ekebi.gr.

Εικόνα 1. Η αρχική σελίδα του εκεβι

Στη σελίδα που σας ανοίγει ακολουθήστε την παρακάτω διαδρομή Τράπεζα δεδομένων-Αρχεία : Ελύτης. Βιογραφικό. Διαβάστε τις πληροφορίες που σας δίδονται και κρατήστε σημειώσεις για τη ζωή και το έργο του Ελύτη.

Φύλλο εργασίας 2

Σύννεφο λέξεων

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση www.tagxedo.com.

Όταν ανοίξει η σελίδα πατήστε create για να δημιουργήσετε το δικό σας σύννεφο λέξεων.

Πατήστε Load και στο πλαίσιο που ανοίγει γράψτε τη στροφή που σας άρεσε περισσότερο από το δικό σας ποίημα.

Στη συνέχεια πατήστε submit για να το υποβάλλετε και κλείστε από το x.

Πατήστε color για να επιλέξετε το χρώμα που σας αρέσει.

Πατήστε theme για να επιλέξετε το θέμα που σας αρέσει.

Πατήστε font για να επιλέξετε τη γραμματοσειρά που σας αρέσει.

Πατήστε orientation για να επιλέξετε τον προσανατολισμό που σας αρέσει.

Πατήστε shape και το βελάκι και επιλέξετε το σχήμα που σας αρέσει.

Τέλος, πατήστε save για να αποθηκεύσετε την εργασία σας.

Ομαδικά ποιήματα

Οι μικροί λογοτέχνες

Το δάσος

Μες στο δάσος τριγυρνώ
Πότε εκεί και πότε εδώ.

Τι ωραία που 'ναι δω
Μέσα στον καλό καιρό.

Ενώ έξω στη μουριά
Τι καλή καλοκαιριά.

Τα σκιουράκια τρέχουνε
Και ποτέ δε στέκονται.

Να εδώ τα σκιουράκια
Που παίζουν με τα ελαφάκια.

(Παύλος, Αναστασία, Δημήτρης)

Όμορφη φύση

Η φύση ομορφαίνει
Και η πλάση μεγαλώνει.

Ανθίζουν τα λουλοόδια
Και οι πεταλούδες τραγουδούν.

Μ' αρέσει να βλέπω τον ήλιο
Που το φως του σκορπάει στη φύση.

Οι μέλισσες ζουζουνίζουν χαρωπά
Με τα χρυσά τους φτερά.

Κι έρχονται οι πασχαλίτσες
Να τους κάνουν συντροφιά.

(Αγγελική, Αρτούρο, Πέτρος)

Μητέρα-Φύση

Τα πουλιά κελαηδούνε
Και χαρούμενα πετούνε.

Τζιτζικας τζιντζίρισε
Και ο μύλος γύρισε.

Φύση όμορφη καλή
Και πολύ μοναδική.

Είσαι κρυφή
Και χαμογελαστή.

Βήμα αν κάνω δεξιά

Πέφτω πάνω στη μηλιά.

Βήμα αν κάνω αριστερά
Πέφτω πάνω στη ροδιά.

(Κατερίνα, Αρμάντο, Τάσος, Χρήστος)

Το κορίτσι στη φύση

Ήταν ένα όμορφο κορίτσι
Που του άρεσε πολύ η φύση.

Το κορίτσι που του άρεσε η φύση
Δεν του άρεσαν τα παγωτά ούτε και τα γλυκά.

Το κορίτσι ήθελε να ζει στη φύση
Να αρμέγει αγελάδες και να τρώει καβουρμάδες.

(Δάφνη, Φίλιππος, Λευτέρης, Κωνσταντίνα)

Σχήμα 1. Σύννεφα λέξεων από τα ποιήματα

Επέκταση, αξιολόγηση του σεναρίου

Είναι γεγονός ότι η αξιολόγηση γίνεται σε όλη τη διάρκεια του σεναρίου αναφορικά με τη συμμετοχή των μαθητών και την ανταπόκρισή τους στις προτεινόμενες δραστηριότητες. Οι μαθητές συμμετείχαν σε όλες τις δραστηριότητες με μεγάλο ενδιαφέρον. Κατέκτησαν σε ικανοποιητικό βαθμό τις γνώσεις και τις δεξιότητες που είχαν τεθεί στους στόχους του σεναρίου. Κατέκτησαν στόχους που έχουν σχέση με την ικανότητα χρήσης των Τ.Π.Ε. Αναδείχθηκε η δυνατότητα σύνδεσης και σύνθεσης γνώσεων και δραστηριοτήτων που επιστημολογικά ανήκουν σε εντελώς ξεχωριστούς χώρους (λογοτεχνία-ανθρωπιστικές επιστήμες με ΤΠΕ-τεχνολογικές επιστήμες). Όταν στο τέλος, τους ζητήσαμε να γράψουν σε ένα χαρτί τις εντυπώσεις τους από τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του σεναρίου εκφράστηκαν πολύ θετικά. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ορισμένες φράσεις που έγραψαν οι μαθητές «Μου άρεσε που την ώρα της Γλώσσας πήγαμε στους υπολογιστές», «Περάσαμε ωραία» «Έμαθα για τον Ελύτη», «Μου άρεσαν όπως έγιναν τα ποιήματά μας στους υπολογιστές». Ωστόσο, υπήρξαν ορισμένα μικροπροβλήματα που αφορούσαν τη συνεργασία των μαθητών κυρίως στη δραστηριότητα της δημιουργίας δικών τους ποιημάτων. Συγκεκριμένα, ένας μαθητής αναφέρει την εξής φράση «Λοιπόν, εγώ δε

συνεχίζω, αν δεν μπει ο στίχος που είπα, σταματώ». Μετά από συζήτηση η συγκεκριμένη ομάδα συνέχισε με ικανοποιητικό βαθμό την εργασία της.

Το σενάριο θα μπορούσε να λάβει και άλλες επεκτάσεις. Για παράδειγμα, τα παιδιά την ώρα της Γυμναστικής να παίξουν «τα παιχνίδια του κοριτσιού στον μπαξέ», να παίξουν τα πεντόβολα, δημιουργώντας μια ευχάριστη και διασκεδαστική νότα στη μαθησιακή διαδικασία. Ακόμα, θα μπορούσαν να παρουσιάσουν τις εργασίες τους σε ένα άλλο τμήμα του σχολείου. Ακόμα, θα μπορούσαν να αναζητήσουν μέσα από διαδικτυακές πηγές (stixoi.info) και άλλα μελοποιημένα ποιήματα του Ελύτη ,να εξασκηθούν επομένως στην αναζήτηση της γνώσης.

Αναφορές

- Bransford, J., Vye, N., Stevens, R., Kuhl, P., Schwartz, D., Bell, P., & Sabelli, N. (2005). Learning theories and education: Toward a decade of synergy. *Handbook of Educational Psychology* (2nd Edition).
- Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Εννοιολογική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2004). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας*. Τόμ. Α', Β'. Αθήνα: Εκδ.: των συγγ.
- Σφυρόερα, Μ. (2002). *Διαθεματική Προσέγγιση της Γνώσης*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων –Κλειδιά και Αντικλειδιά.
- Taddie, J.Z. (2001). *Η κριτική της λογοτεχνίας τον εικοστό αιώνα*. (Μτφρ.: Ι. Βασιλαράκης). Αθήνα:Τυπωθήτο.
- Technology Resource Teachers (2013). *Padlet*. Retrieved 10-12-2013 from: <http://education.fcps.org/trt/padlet>
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΥΠ.Ε.Π.Θ. – Π.Ι.) (2002). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) για Δημοτικό – Γυμνάσιο*. Αθήνα: Π.Ι.
- Χατζηδήμου, Δ. (2011). *Εναλλακτικές μορφές, τεχνικές και μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης.
- Χρυσοφίδης, Κ. (2005). *Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η Εφαρμογή της Μεθόδου Project στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg, 9η Ανατ.
- Wikipedia (2013a). Microsoft Word. Ανακτήθηκε 10-12-2013 από: http://el.wikipedia.org/wiki/Microsoft_Word
- Wikipedia (2013b). Διαδίκτυο. Ανακτήθηκε 10-12-2013 από: <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CF%84%CF%85%CE%BF>
- Wikipedia (2013c). Youtube. Retrieved 10-12-2013 from: n.wikipedia.org/wiki/YouTube
- Wikihow (2013). How to Create a Word Cloud at Tagxedo. Retrieved 10-12-2013 from: <http://www.wikihow.com/Create-a-Word-Cloud-at-Tagxedo.Com>